

Chính sách Dân tộc

&

THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH DÂN TỘC

THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH DÂN TỘC Ở TỈNH HÀ GIANG

Hà Giang là tỉnh vùng cao biên giới ở Đông Bắc, có 10 huyện và 1 thị xã với 196 xã, phường, thị trấn; trong đó có 7 huyện, 34 xã, thị trấn biên giới, tiếp giáp với Trung Quốc. Dân số toàn tỉnh có trên 70 vạn người, thuộc 22 dân tộc, các dân tộc thiểu số (DTTS) chiếm 88%, theo thứ tự dân số là: Hmông (30,7%), Tày (25%), Dao (15%), Nùng (9,8%). Các tộc Giáy, Pu Péo, La Chí, Bô Y, Pà Thẻn, Cơ Lao chiếm tỷ lệ không đáng kể. Người Việt cư trú tập trung ở thị xã và các thị trấn.

Do nhiều nguyên nhân, đời sống của các DTTS trong tỉnh, nhất là ở các huyện vùng cao hết sức khó khăn, tỷ lệ hộ nghèo cuối những năm 90 là trên 50%.

Việc thực hiện chính sách dân tộc trong hơn 10 năm qua tập trung vào các Chương trình 135, 134, các chính sách trợ giá trợ cước, hỗ trợ các dân tộc đặc biệt khó khăn.

1. Chương trình 135

Trong giai đoạn 1 (1999 - 2005) có 142 của 10 huyện được hưởng lợi từ Chương trình này. Nguồn vốn của Chương trình được đầu tư cho các dự án sau:

- Dự án xây dựng cơ sở hạ tầng (426,150 tỷ đồng), đầu tư cho 1.317 công trình về: giao thông, thủy lợi, điện, nước sinh hoạt, chợ, trường học các cấp (cả các công trình phụ trợ), trạm y tế, trụ sở UBND xã và khai hoang đất sản xuất. Giá trị khối lượng thực hiện các hạng mục công trình đạt 517,541 tỷ đồng; đã đưa vào sử dụng 1.222 công trình.

- Dự án xây dựng trung tâm cụm xã có tổng nguồn vốn đầu tư 89,204 tỷ đồng, đã hoàn thành 6 trung tâm.

Ngoài ra còn có dự án phát triển sản xuất nông lâm nghiệp gắn với chế biến và tiêu thụ sản phẩm; dự án đào tạo cán bộ xã.

Giai đoạn 2 của Chương trình tiếp tục đầu tư cho 123 xã (9 xã bổ sung mới) và 93 thôn bản với số vốn là 404,848 tỷ đồng.

2. Chương trình 134

Tổng nguồn vốn đầu tư trong 4 năm (2005 - 2008) là 182,710 tỷ đồng, xóa được 16.923 nhà tạm, xây 196 công trình cấp nước sinh hoạt, hỗ trợ xây 9.490 bể nước gia đình, thực hiện khai hoang, chuyển nương thành ruộng 2.736 ha.

3. Chính sách trợ cước trợ giá

Từ năm 1998 đến năm 2008, đồng bào các dân tộc thiểu số ở vùng cao được trợ cước vận chuyển các mặt hàng thiết yếu theo quy định là 24,447 tỷ đồng; trợ giá giống cây trồng, vật nuôi, vật tư nông nghiệp 75,009 tỷ đồng, trợ cước tiêu thụ sản phẩm 5,318 tỷ đồng. Ngoài ra đồng bào còn được cấp miễn phí giống cây trồng, phân bón, giấy vở học sinh với kinh phí 8,461 tỷ đồng.

4. Chính sách hỗ trợ DTTS rất ít người

Chính sách này được thể hiện bằng dự án cụ thể, đó là *Dự án hỗ trợ phát triển dân tộc Pu Péo* (thực hiện từ năm 2006), với tổng vốn đạt 8,6 tỷ đồng, đầu tư vào các hạng mục: xây dựng cơ sở hạ tầng, hỗ trợ các mặt đời sống, sản xuất, giáo dục, y tế, văn hóa. Dự án đã góp phần ổn định và cải thiện đời sống, bảo tồn những nét văn hóa tiêu biểu của đồng bào.

Ngoài các chương trình và chính sách lớn trên, đồng bào các DTTS tỉnh Hà Giang còn được hưởng lợi từ các chính sách về tín dụng (cho vay vốn phát triển sản xuất đối với 112.247 lượt hộ); chính sách cấp miễn phí một số loại báo chí, các ưu đãi về giao dục, y tế...

Đánh giá chung

Các chính sách, chương trình, dự án đã phát huy hiệu quả to lớn đối với các mặt đời sống của các DTTS. Trong đó, nổi bật nhất là Chương trình 135, làm thay đổi căn bản bộ mặt nông thôn miền núi, vùng cao; tạo những điều kiện thuận lợi để phát triển sản xuất, đáp ứng được nguyện vọng của đồng bào các DTTS, phù hợp với yêu cầu phát triển của địa phương, góp phần quan trọng vào xóa đói giảm nghèo. Tuy nhiên, do địa bàn các xã đều ở vùng sâu vùng xa, địa hình phức tạp, giao thông đi lại khó khăn, trình độ dân trí thấp, năng lực của cán bộ xã hạn chế nên nhiều công trình không thực hiện đúng tiến độ, chất lượng kém; việc giải ngân, thanh quyết toán còn chậm; các công trình ở một số xã khi đưa vào sử dụng chưa có cơ chế quản lý cụ thể, dẫn đến việc khai thác kém hiệu quả, một số công trình nhanh chóng xuống cấp.

Chương trình 134 nhận được sự ủng hộ của đồng bào các DTTS, sự đóng góp to lớn về vật chất và tinh thần của các tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân trong tỉnh. Tuy nhiên, tại một số nơi, việc triển khai chương trình còn chậm hoặc bị cản trở bởi một số phong tục, tín ngưỡng của đồng bào; Ban chỉ đạo chương trình ở cấp huyện và xã đều kiêm nhiệm.

Dự án hỗ trợ phát triển dân tộc Pu Péo là một trong những chương trình đầu tư có hiệu quả rất to lớn và có tính điển hình trong chính sách đối với DTTS rất ít người của Đảng và Nhà nước và là điểm sáng cần nhân rộng.

Ban Dân tộc tỉnh Hà Giang đang phối hợp với các sở, ban ngành có liên quan và các huyện tìm ra những bài học kinh nghiệm cho việc tiếp tục thực hiện các chính sách đối với đồng bào các DTTS trong thời gian tới.

Thạch Thiết Hà

Giờ giải lao của học sinh dân tộc thiểu số ở Hà Giang

Ảnh: NT